

Musical Ja Zuster, Nee Zuster blijkt feest der herkenning

door Mieske van Eck

Ja Zuster, Nee Zuster zorgde als televisieserie in de jaren zestig voor uitgestorven straten. Ruim veertig jaar later brak het publiek de zaal af in het Theater aan de Parade in Den Bosch, waar de musical Ja Zuster, Nee Zuster gisteren in première ging. Waar zit het er toch in dat een weinig uitzonderlijk verhaal met tamelijk vlakke karakters zo de tand des tijds heeft doorstaan? Waarschijnlijk is het voor een belangrijk deel de herkenbaarheid. Al bij het eerste telefoongerinkel barstte het applaus los. En er werd meteen vlot meegezongen met hits als 'De kat van ome Willem', 'Wil u een stekkie (van de fuchsia)' en 'M'n opa', ook door mensen die te jong waren om de tv-serie te kunnen hebben gezien. Dat komt ongetwijfeld doordat veel van de niet kapot te krijgen liedjes van Annie M.G. Schmidt en Harry Bannink jaren na het stoppen van de serie veelvuldig te horen waren op de radio en zijn uitgegroeid tot klassiekers.

De voorstelling in Den Bosch begon ruim een kwartier te laat. Niet omdat het premièrepubliek maar moeilijk afscheid kon nemen van de hapjes en de drankjes, maar omdat het wachten was op eregast Hetty Blok, die onderweg naar Den Bosch in de file was beland. En zonder deze oer-Klivia kon het spel natuurlijk niet beginnen. Toen de eerste zuster Klivia eenmaal zat, sleurde het vlotte script van Pieter van de Waterbeemd en de wervelende regie van Eddy Habema de toeschouwers meteen het verhaal in. Boze Buurman Boordevol begon te mopperen en Annick Boer stond als zuster Klivia onmiddellijk pal om haar rusthuis te verdedigen. En de daverende knallen van de mislukte experimenten van de ingenieur hielden op de meest gelegen en ongelegen momenten de vaart erin.

Nu is het natuurlijk moeilijk die superbezetting van de tv-serie te doen vergeten. Ga er maar een aan staan om die dubbelrol van Leen Jongewaard als Gerrit en opa te spelen. Joep Onderdelinden stelde daarin niet teleur, al was zijn opa veel leuker dan Gerrit. Maar eigen-

Joep Onderdelinden als opa en Annick Boer als zuster Klivia zingen 'In een rijtuigie'.
foto Roy Beusker

MUSICAL

Ja Zuster, Nee Zuster

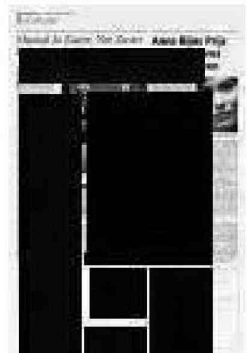
- V&V Entertainment
- Gezien première zo 1 nov Theater ad Parade Den Bosch.
- Om te zien: Schouwburg Tilburg 1, 2 dec; Markant Uden 9 dec; Theater ad Parade Den Bosch 23, 24 jan; De Leest Waalwijk 4 mrt.

lijk was dat bij Jongewaard niet anders. Heel bijzonder was de lange lijfs Ara Halici als de kleine, zure nijdas Buurman Boordevol. Halici was monumentaal in zijn woede en werd daarin pittig terzijde gestaan door Melisse de Winter als mevrouw De Kneu, een rol om te stelen als was het maar om haar enorme kapsel. Rein Hofman was super als ingenieur vooral in de verdrietiger momenten.

Maar de hoofdrol is toch weggelegd voor de liedjes, die elke nieuwe scène tot een feest der herkenning maken. Wat blijft ook in deze versie is de wonderlijke mengeling van fatsoen, knusheid, ondeugendheid en tolerantie. Bijzonder is dat de rake observaties van Schmidt uit de jaren zestig niets van hun geldigheid hebben verloren en dat zowel haar (oer-Hollandse) humor als de ontroerende momenten nog steeds pakken.

Daarbij verrast het ensemble het publiek regelmatig met speelse knipogen, al blijft zo'n musical te mild om echt uit te halen en te raken.

Een mooi voorbeeld van een knip-oog is het lied van 'Hendrik Haan', waarin heel het ensemble schittert en tussen de roddelende burens in eens een zwaar gesluierte vrouw opduikt. Dat had Schmidt vast deugd gedaan.

Als opa en Annick Boer als zuster Klivia zingen 'In een
foto Roy Beusker

ee Zuster

1 nov Theater
h.
vburg Tilburg
den 9 dec;
Den Bosch 23,
aalwijk 4 mrt.

waard niet an-
was de lange
kleine, zure
rdevol. Halici
1 zijn woede
3 terzijde ge-
e Winter als
een rol om te
iar om haar
n Hofman was
vooral in de
ten.

Maar de hoofdrol is toch wegge-
legd voor de liedjes, die elke nieu-
we scène tot een feest der herken-
ning maken. Wat blijft ook in deze
versie is de wonderlijke mengeling
van fatsoen, knusheid, ondeugend-
heid en tolerantie. Bijzonder is dat
de rake observaties van Schmidt
uit de jaren zestig niets van hun
geldigheid hebben verloren en dat
zowel haar (oer-Hollandse) humor
als de ontroerende momenten nog
steeds pakken.

Daarbij verrast het ensemble het
publiek regelmatig met speelse
knipogen, al blijft zo'n musical te
mild om echt uit te halen en te ra-
ken.

Een mooi voorbeeld van een knip-
oog is het lied van 'Hendrik Haan',
waarin heel het ensemble schittert
en tussen de roddelende burens in-
eens een zwaar gesluierde vrouw
opduikt. Dat had Schmidt vast
deugd gedaan.

ze de martelgang van een moeilij-
ke jeugd beschrijft.

De Anna Bijns Prijs, genoemd
naar de vermaarde middeleeuwse
dichteres, is in 1985 speciaal in het
leven geroepen voor de vrouwelij-
ke stem in de letteren, ofwel kwalit-
atief hoogstaande Nederlandstali-
ge literatuur door vrouwen. De
prijs van tienduizend euro en de
Anna Bijns Trofee wordt om het
jaar uitgereikt, afwisselend aan
een proza- of poëziepublicatie.

De keuze voor Tjitske Jansen is ver-
rassend. Zij versloeg als betrokkelij-
ke nieuwkomer de P.C.Hooftprijs-
winnares van 2000 Eva Gerlach en
de veelvuldig gelauwerde Esther
Jansma.

Het is met Tjitske Jansen (1971, Bar-
neveld) snel gegaan. 'Koerikoe-
loem' is pas haar tweede officiële
gedichtenbundel, maar toch heeft
ze al een aanzienlijke reputatie ver-
worven. Haar veelbesproken bun-
dels bereiken oplages waarop de
meeste van haar collega-dichters ja-
loers zouden zijn. Inmiddels
wordt ze met haar 'verstaanbare'
poëzie in één adem genoemd met
gevestigde namen als Ingmar Heyt-
ze, Sjoerd Kuiper, Jean Pierre Ra-
wie, Menno Wigman en Rogi
Wieg. Haar werk wordt in brede
kring gewaardeerd en is populair
bij lezers. Maar het wordt ook 'te
gemakkelijk' genoemd en verguisd
door toonaangevende poëziecritici
als Ilya Leonard Pfeijffer, de flam-
boyante dichter die haar debuut in-
dertijd afdeed als kitscherige 'lekker-
re wijven-poëzie'.

Tjitske Jansen is een opvallende
verschijning in de Nederlandse
poëzie. Ze is goedlachs en spraak-
zaam, maar ook snel geëmotio-
neerd. Ze is wars van opsmuk, ij-
del vertoon en cynisme, koestert
de ernst en de onschuld zonder
zweverig te worden. Haar nu be-
kroonde bundel 'Koerikoeleem' is
een fonetische variant van curricu-
lum (vitae, levensloop). Het boek
bestaat uit een lang gedicht, opge-

Tjitske Jansen

bouwd uit m
prozaschetsen
beschrijft Jan
en haar leven
woonde van
pleegezinner
vwo een stu
en theater aar
de kunsten A
laude afsloot.
de pakte ze v
de kost te kon
ministratief
marktkoopvre
In 'Koerikoele
het moeizam
hoofdperson
broer, pleegge
psychiater. Be
derkoelde too
zijde van een
de zoektocht
vast. Dat gebe
drieglijk acht
een zomer w
mij achterliet'
Voor Jansen v
'Koerikoeleem
rapie. „Schrijf
van iets dat je
en troosten b
van paniek”,
verleden noe
een wonder
wie ze is. „H
zacht ben geb
tergrond zou
weest dat ik i
cuit terecht zo